

Deze nieuwsbrief van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) heeft tot doel u te informeren over kwesties die van belang zijn voor de Tweede Kamerverkiezing van 15 maart 2017.

13 januari 2017

1. Ondersteuningsverklaringen

Bij kandidatenlijsten van politieke partijen die bij de vorige Tweede Kamerverkiezing geen zetel hebben gehaald en bij lijsten zonder geregistreerde naam, moeten bij de kandidaatstelling per kieskring waarin zij deelnemen, 30 ondersteuningsverklaringen worden ingeleverd. Voor kieskring 20 (Bonaire) zijn dit er tien.

Ik wijs u hierop, omdat zich voor de komende verkiezing een groot aantal nieuwe politieke groeperingen heeft geregistreerd. Hoewel nog onbekend is hoeveel geregistreerde partijen daadwerkelijk een kandidatenlijst zullen indienen, zullen veel gemeenten te maken krijgen met verzoeken van kiezers om ondersteuningsverklaringen af te leggen. Aangezien de dag van de kandidaatstelling voor deze verkiezingen valt op maandag 30 januari 2017, betekent dit dat kiezers hun ondersteuningsverklaring moeten kunnen afleggen in de periode van maandag 16 januari tot en met maandag 30 januari, en tevens (in het kader van herstel van eventuele verzuimen) van woensdag 1 februari tot en met vrijdag 3 februari, 15.00 uur.

Het is voor de betrokken politieke partijen van groot belang dat kiezers in de gelegenheid zijn deze verklaring af te leggen. U dient er daarom voor te zorgen dat, gedurende de hele periode dat de ondersteuningsverklaringen kunnen worden afgelegd, altijd deskundig personeel aanwezig is, zodat de kiezer de verklaring kan afleggen. Deze informatie moet ook bij andere (balie)medewerkers en/of telefonistes/receptionistes bekend zijn, zodat zij de kiezer die zich meldt met het verzoek een ondersteuningsverklaring af te leggen op de juiste wijze kunnen informeren en doorverwijzen. Het is wenselijk én handig om deze informatie rondom het afleggen van een ondersteuningsverklaring op uw gemeentelijke website te plaatsen, bij voorkeur voorzien van een telefoonnummer van de contactpersoon met wie de politieke partij - respectievelijk de kiezer - eventueel contact kan opnemen met praktische vragen.

Het model voor de ondersteuningsverklaring (model H 4) kunt u vinden in de digitale toolkit (www.verkiezingentoolkit.nl). U kunt politieke partijen er ook op wijzen dat zij de ondersteuningsverklaring, reeds voorzien van hun kandidatenlijst, kunnen aanmaken vanuit de versie van OSV die door de Kiesraad aan hen ter beschikking is gesteld. De kandidatenlijst die de kiezers blijkens hun verklaring ondersteunen, moet dezelfde zijn als de kandidatenlijst die wordt ingediend.

Alleen personen die in uw gemeente voor de verkiezing van de Tweede Kamer als kiesgerechtigde zijn geregistreerd, kunnen in uw gemeente de ondersteuningsverklaring afleggen. Let op: ingevolge artikel H 4, vijfde lid, van de Kieswet mag een kiezer niet meer dan één ondersteuningsverklaring tekenen.

Nadat de verklaring door of namens u is ondertekend en van een stempel is voorzien, geeft u deze mee aan de kiezer. Deze is er zelf verantwoordelijk voor dat de verklaring terechtkomt bij degene die uiteindelijk de kandidatenlijst inlevert.

Mogelijk ten overvloede wijs ik erop, dat de ambtenaar bij wie de ondersteuningsverklaring wordt afgelegd zich moet onthouden van het maken van opmerkingen c.q. het geven van een oordeel omtrent de betrokken politieke partij. Ambtenaren kunnen natuurlijk wel de betrokken kiezer feitelijk informeren over de betekenis van de verklaring en over het feit dat de kiezer wordt geacht de verklaring uit vrije wil af te leggen.

Het staat politieke partijen vrij om in of in de nabijheid van het gemeentehuis (in de openbare ruimte) kiezers te benaderen met het verzoek om een ondersteuningsverklaring af te leggen. Wel kunt u zo nodig de betrokkenen van de politieke partijen verzoeken discreter te opereren en niet in het gemeentehuis mensen te benaderen. Het ronselen van ondersteuningsverklaringen is niet toegestaan: men mag geen beloftes of geld in ruil voor de ondersteuningsverklaring aanbieden noch aannemen (artikel Z 4, tweede lid, van de Kieswet).

2. Publiekswaite

Vanuit verschillende gemeenten zijn vragen binnengekomen over de publiekswaite voor voorlichting over de Tweede Kamerverkiezingen, opdat er in eigen voorlichtingsmateriaal (zoals begeleidende brieven bij de stempas of op de gemeentelijke waite) naar kan worden verwezen. In tegenstelling tot voorgaande jaren wordt er niet meer gewerkt met een internetadres met jaartallen (zoals verkiezingen2016.nl). De nieuwe publiekswaite heeft als adres: elkestemtelt.nl. Deze waite zal begin februari live gaan.

Het ministerie van BZK heeft de rechten op de afbeeldingen die op elkestemtelt.nl en in de toolkit staan. Het is dus toegestaan dat gemeenten deze afbeeldingen gebruiken voor hun eigen voorlichtingsmateriaal.

Als u vragen hebt over de komende verkiezing, dan kunt u die stellen aan het Informatiepunt Verkiezingen, een gezamenlijk initiatief van de Kiesraad en BZK. U kunt het Informatiepunt bereiken via informatiepunt@kiesraad.nl en telefoonnummer 070-4267329. Mocht u deze nieuwsbrief niet meer willen ontvangen of wilt u een collega aanmelden, stuur dan een e-mail aan postbus.verkiezingen@minbzk.nl.